

SADRŽAJ

UVODNA RIJEČ	189
INTERVIEW	
Franjo Janeš , INTERVJU S PROFESOROM HEINZOM VATEROM	191
LINGVISTIKA, METODIKA	
Milena Kovačević , NASTAVA JEZIKA U RANOJ DOBI: RAZVOJ NASTAVNIKOVE SAMOSPOZNAJE (stručni članak)	199
Jasenska Maslek , UČESTALOST UPORABE NEKIH GLAGOLA DUBROVAČKOGA IDIOMA S OBZIROM NA NJIHOVO ZNAČENJE (prethodno priopćenje)	207
Željko Stepanić, Jasenska Maslek , HRVATSKO POMORSKO NAZIVLJE U PRIJEVODU ROMANA HERMANA MELVILLEA „MOBY DICK” (stručni članak)	215
Ana Jurin , TVORBA UMANJENICA U HRVATSKOME I POLJSKOME JEZIKU (znanstveni pregledni članak)	231
Ivana Maslač , PERIFERNA PERSVAZIJA NA PRIMJERIMA POLJSKIH REKLAMA (izvorni znanstveni članak)	245
NAŠA ISKUSTVA	
Krystyna Jarząbek , NAUCZANIE JĘZYKÓW OBCYCH NA ŚLĄSKIEJ SLAWISTYCE (stručni članak)	257
Snježana Veselica-Majhut, Tea Raše , NEKOLIKO BILJEŽAKA O POUČAVANJU KULTURE NA STUDIJU ENGLESKOGA JEZIKA (stručni članak)	269
Leonarda Lovrović , EKSTENZIVNO ČITANJE KAO PRIPREMA ZA KREATIVNO PISANJE (stručni članak)	275
PRIKAZI	
Marinela Aleksovski , PRIKAZ KNJIGE H. DALEWSKE-GREŃ <i>SLAVENSKI JEZICI</i>	279
Maja Adžija , PRIKAZ UDŽBENIKA <i>NUEVO VEN 1 I NUEVO VEN 2</i>	283

UVODNA RIJEČ

Cijenjeni čitatelji!

U trećem broju ovogodišnjih Stranih jezika možete pročitati niz pitanja i ponuđenih rješenja jezičnih i metodičkih problema što su ih autori izradili usporedbom slavenskih (hrvatskoga i poljskoga) i neslavenskih jezika (njemačkoga, engleskoga, španjolskoga).

U inače rijetko popunjenoj rubrici *Interview*, za ovaj broj **Franjo Janeš**, novak na Odsjeku za germanistiku Filozofskoga fakulteta u Zagrebu, razgovarao je s uglednim njemačkim znanstvenikom, **Heinzom Vaterom**, predavačem na raznim sveučilištima (SAD, Njemačka, Hrvatska), u čijim se jezikoslovnim radovima posebice ističe tzv. temporalna semantika.

Lingvistika i metodika obično ima najviše radova. Tako je i u ovome broju.

Milena Kovačević sa Sveučilišta u Novoj Gorici u Sloveniji čest je gost na stranicama našega časopisa. Njezin interes uvijek je usmjeren na nastavu u ranoj dobi. Ovaj put govori o metodi razvoja nastavnikove samospoznaje autorefleksijom u nastavi stranoga ili engleskoga jezika u ranoj dobi djece. Odgovara na tri pitanja: što nastavnik znade o prirodi djeteta, što može naučiti kroz poučavanje djece i kako djeca reagiraju na mitske elemente u nastavi jezika.

Željko Stepanić i **Jasenska Maslek** autori su studije o hrvatskome pomorskom nazivlju u prijevodu romana Hermana Melvillea «Moby Dick» kojom utvrđuju bitno sociolingvističko obilježje našega pomorskoga jezika, a to je podvojenost između govornoga i pisanoga oblika toga nazivlja. Govorni oblici vrve od mnoštva talijanizama, noštromizama, božmanizama koje se u pisanome (standardnome) obliku jezika nastoji zaobići.

Ana Jurin kontrastivno je predstavila hrvatski i poljski tvorbeni sustav umanjena te je sinkronijski i formalno (prema gramatičkome rodu i semantičkome značenju sufikasa) odredila i njihovu distribuciju u spomenutim jezicima kao i sličnost dvaju tvorbenih sustava.

Ivana Maslač obrađuje metode periferne persvazije reklame u Poljaka kao potrošača. U podlijeganju reklamama važan je lingvistički aspekt kao i sociološki činitelji (fascinacija kapitalističkim svijetom, idealizacija zapadnjačkoga životnog stila, istočnoeuropski kompleks). Periferno dopiranje do svijesti potrošača kroz reklamu vrši se iracionalnim elementima (emocijama, željama, nametanjem stavova, uvjerenja i vrijednosti, prikazivanjem pojednostavljene slike stvarnosti), a velik dio toga čini se i riječima, sloganima, frazama.

Jasenska Maslek obrađuje pet skupina od 34 glagola u dubrovačkome idiomu (na temelju istraživanja vršenih u drugoj polovici 20. stoljeća) te pokazuje kako se neki segmenti kolokvijalnoga izričaja gube u nepovrat, dok su drugi očuvani u svakodnevnoj uporabi. Uspoređuju se značenja ovih dubrovačkih glagola s njihovim istovrjednicama u hrvatskome književnom standardu.

U rubrici *Naša iskustva* govori se o poljskim iskustvima poučavanja slavenskih jezika na Šleskome sveučilištu u Katowicama. **Krystyna Jarzabek**, predstojnica Odsjeka za slavistiku, predstavila je i kritički se osvrnula na probleme oko plana, programa i ciljeva slavenske filologije na spomenutom sveučilištu.

Snježana Veselica-Majhut i **Tea Raše** dokazuju i pokazuju zašto je kulturna kompetencija neizostavni dio jezične kompetencije i kako se ona može i mora poučavati u okviru sveučilišnoga studija engleskoga jezika i književnosti. Između ostaloga, uvode se značajne promjene u osmišljavanje koncepcije jezične nastave u kojoj se naglasak stavlja na različita shvaćanja pojma kulture iz koje proizlaze metode i ciljevi jezično-kulturoloških kolegija.

Leonarda Lovrović pokazuje važnost ekstenzivnog čitanja u nastavi engleskoga jezika na različitim stupnjevima. Primjeri iz prakse pokazuju kako ekstenzivno čitanje može u kombinaciji s drugim jezičnim vještinama poslužiti kao priprema za kreativno pisanje, poboljšavanje ispravnoga rabljenja pravopisa i gramatike te obogaćivanje učenikova rječnika.

Rubrika *Prikazi* omogućuje vam da otkrijete nove udžbenike i stručnu literaturu. Zato je **Maja Adžija** detaljno opisala udžbenike španjolskoga jezika *Nuevo Ven* i *Nuevo Ven 2* što su ih priredili Franciska Castro, Fernando Marin, Reyes Morales i Soledad Rosa, a izdani su u Madridu 2003. godine. Ovaj je udžbenik napravljen prema naptcima Zajedničkoga europskog referentnog okvira za učenje, poučavanje i vrjednovanje stranih jezika. Nastavni materijal obuhvaća udžbenik, vježbenicu i knjigu za profesore, kao i CD na kojemu su primjeri govora stanovnika Južne Amerike (*Voces de Latinoamérica*) te audiokasetu i videomaterijal. Na kraju svake od 15 lekcija nalazi se internetska adresa s dodatnim zanimljivostima uz određenu temu.

Marinela Aleksovski prikazala je knjigu Hanne Dalewske-Greń *Języki słowiańskie*, u kojoj se daje sinkronijsko-poredbeni opis slavenskih jezika. Za nas je svakako zanimljiv opis hrvatskoga književnog jezika. Knjiga je podijeljena u pet poglavlja u kojima se opisuju: fonetika i fonologija, morfonologija, morfologija fleksijskih kategorija, problemi iz sintakse te pravopis i standardizacija slavenskih književnih jezika.

Ugodno i poučno čitanje želi vam